

Hoe 'sportmanager' is Sven Nys nu eigenlijk?

"Ik heb het gevoel dat ik net ben afgestudeerd aan de universiteit van het veldrijden"

Van sportman naar sportmanager, vier letters die een wereld van verschil maken. Het is dan ook een eindeloze discussie: zijn sportmanagers idealiter ervaringsdeskundige ex-sporters of beter personen met bagage en als het even kan ook nog een diploma in (sport)management? Dient voor 'sportmanager' het accent te liggen op 'sport' of op 'manager'? *Sport & Strategie Vlaanderen* hield voormalig sportman Sven Nys tegen het licht als sportmanager van het professionele cyclocrossteam Telenet Fidea Lions.

AUTEUR: MARKO HEIJL

De sportcarrière van Sven Nys is in alle toonaarden en door alle (sport)media eindeloos bezongen. En ook de manier waarop hij dat fenomenale palmares bij elkaar fietste: door honderd procent gedreven – zeg maar gerust: maniakaal – met zijn sport bezig te zijn. Die monomane toewijding, dat

single-minded focussen op één ding, leidt er bijna automatisch toe dat je minder bagage opbouwt op andere vakgebieden. En dat je als veldrijder, eenmaal de crossfiets aan de wilgen gehangen, met weinig managementkunde je nieuwe carrière dient aan te vangen. Het mooiste palmares uit de cy-

clocrossgeschiedenis helpt immers niet gek veel bij het runnen van de boekhouding van een sportploeg, bij het opstellen van een sponsordossier of bij leidinggevende of logistieke taken. De vraag dringt zich dus op: hoe 'sportmanager' is Sven Nys nu eigenlijk? We laten hem zelf het antwoord geven.

FOTO: GOLAZO

Na zijn laatste winter als veldrijder volgde Sven Nys in 2016 de Nederlander Hans van Kasteren op als manager van Telenet Fidea Lions.

Sterk omringd

We ontmoeten de voormalige *Kannibaal van Baal* in zijn eigen heimat. Op de Balenberg, waar al sinds 2000 jaarlijks op 1 januari de Grote Prijs Sven Nys cyclocross plaatsvindt, staat sinds vorig jaar het Sven Nys Cycling Center, inclusief belevingscentrum. Nys oogt nog steeds messcherp, en bij een spuitwater op het zonovergoten terras van de inpandige brasserie blijkt hij ook aan verbale vermogens niet te hebben ingeboet. Hoe moeilijk is het om na een half leven in het zadel en zonder enige managementbagage ineens een totaal ander takenpakket te moeten invullen? Sven Nys: "Die stap is iets gemakkelijker te zetten doordat je rondom jou kunt werken met sterke personen die ervaring hebben in de branche, vooral dan Bob Verbeeck (*CEO van Golazo, nvdr*). Ten tweede is het natuurlijk zo dat ik dat deed in een branche die ik al kende. Weliswaar van langs de andere kant, maar dat speelt toch wel een belangrijke rol. Ik duik niet ergens in waar ik geen ervaring mee heb. Bijvoorbeeld op het gebied van waarde van renners, van materiaal, van contacten met geïnteresseerde bedrijven. Dat zorgt ervoor dat de drempel al iets kleiner wordt. Ik had mezelf ook al voorgenomen tijdens de laatste twee jaar van mijn actieve sportcarrière om mijn ogen al eens open te doen, om te leren hoe een ander het doet en daar dan eigenwijs mijn eigen ding bovenop te doen. Zeker niet om te kopiëren! En er voor open te staan om fouten te maken, vragen te stellen en te leren. En vooral niet over te komen als: ik ben de beste van de wereld geweest in mijn sport, ik zal dat nu ook wel zijn als manager. Ik denk dat dit een nieuwe stap is in mijn carrière, die ik probeer met sterke mensen rondom mij te optimaliseren. Ik voel dat dat op een jaar tijd al enorm is geëvolueerd. Ik heb op dat gebied wel heel wat vertrouwen, en dat is mede dankzij het blok dat er al stond."

Je doelt op Golazo?

"Ja, én de ploeg. Een ploeg die eerst losstond van Golazo en nu onder de koepel van Golazo valt, en waar ik de beslissingen voor 80, 85 procent kan nemen. Er is altijd wel onderling overleg, maar ik voel dat ik mijn stempel kan drukken, een bepaalde filosofie kan laten inwerken die de ploeg toch al wat veranderd heeft. De ploeg op zich, de mensen die gebleven zijn, hebben ook enorm veel waarde. Ze kennen de ploeg van binnenuit, hebben de contacten met de sponsors. Dat is iets

ben ik wel trots op, want dat was voor mij het moeilijkste van allemaal. Dat is ook waar ik het meest bang voor was."

Je had als cyclocrosser soms het imago te netjes en braaf te zijn. Ben je tegenwoordig klootzak genoeg om elk seizoen zes, zeven, acht renners aan de deur te zetten?

"Dat is inderdaad veel, en dat is inderdaad het moeilijkste. Ik heb daar geen ervaring in, maar ik heb geprobeerd mijn eigenheid te behouden en dat op een manier te doen dat het acceptabel is en dat het aanvaard wordt dat wij een bepaalde strategie volgen, keuzes maken en dat daar soms iemand niet in past. Ik moet die verantwoordelijkheid nemen."

Sportieve visie

Laten we die complexe term 'sportmanagement' eens uit elkaar trekken en de verschillende ingrediënten bekijken. Allereerst de puur sportieve component. Daar heb je vanuit je achtergrond natuurlijk het meest baggage. Maar lukt het overzetten op anderen, het didactische? En ook hier weer: durf je soms een keiharde klootzak te zijn wanneer het slecht is?

"Dat is waar ik me het meest in verdiept heb de laatste jaren waarin ik zelf nog sporter was. Ik denk ook dat de mensen me het eerste jaar verkeerd geïnterpreteerd hebben, als ploegleider van Telenet Fidea Lions. Ik heb twee ploegleiders onder mij die het grootste contact hebben met de coureurs. Mijn taak is dat dat één familie wordt, dat die coaches mijn filosofie doorgeven, dat de renners gelukkig zijn en voor elkaar door het vuur willen gaan. Dat gaat onze prestaties verbeteren. Maar ik kom uiteraard wel bij de renners. Als ik zie dat het spaak loopt, haal ik ze eruit en bekijk ik hoe we dat samen kunnen oplossen. Dat is sportief gezien mijn taak. Ik fiets ook met hen. Als we op stage zijn, ben ik er altijd bij. Ik weet wat er gaande is, er is heel open communicatie van de renners naar mij en de coaches toe, en omgekeerd. Ik heb zicht op al hun trainingsarbeid. Ik heb over alles contact, maar je kunt niet alles tegelijkertijd doen, je moet wel ergens een lijn trekken. Die functie heb ik overgelaten aan twee mannen die op de werkvloer de koers sturen."

De trainingen volg je dus zelf mee op?

"We zijn begonnen met een situatie waar zeventig procent van onze renners gecoacht werd door buitenstaanders, door coaches die losstonden van de ploeg. Nu zijn we meer en meer aan het overstappen naar een situatie waar we intern de coaching doen van de meeste van onze atleten. Er zijn er een aantal die echt vasthouden aan hun vertrouwenspersoon, dat laten we dan ook toe. Maar we hebben wel meer renners onder onze eigen arm genomen, wat het iets makkelijker maakt om zelf de lijn te volgen."

In welke mate ben je als eindverantwoordelijke betrokken bij praktische, hands-on taken op de werkvloer?

"Ik organiseer bijvoorbeeld de fotoshoot voor komende winter, maar daarnaast help ik ook mee met kartonnen dozen uit te laden, ik spring in waar het moet. Omdat ik denk dat het belangrijk is dat je respect hebt voor alles wat er op de werkvloer gebeurt, dat je daar zelf eens mee van geproefd hebt. Om te weten wat voor arbeid dat is, om te weten hoeveel tijd erin kruipt. Dat dwingt ook respect af bij de mensen die voor je moeten werken."

Visie is belangrijk voor een manager. Wat is je sportieve visie?

"Vanuit onze underdogpositie kunnen we een ploeg zijn die scoort op alle vlakken. Poulidor was ook populairder dan Anquetil. Je hoeft niet altijd de beste te zijn om goed in de markt te liggen bij je sponsors en je publiek. De manier waarop we vorig jaar, mijn eerste jaar bij de ploeg, hebben opgebouwd: we hebben alles gewonnen wat de grote twee niet wonden. Een wereldbekermanche met Lars van der Haar, het Europees kampioenschap met Toon Aerts, hier in Baal met Aerts. Er zijn niet veel kansen, maar die hebben we gegrepen. Dat dwingt veel respect af bij het publiek. Wij willen proberen te scoren in de breedte. We zijn niet afhankelijk van één renner. Ik denk dat we een ploeg aan het opbouwen zijn die met verschillende pionnen kan spelen. Dat is onze troef. Het is een kleine wereld: als je meerdert in de kop van de koers, heb je visibiliteit. Dan hoef je nog niet te winnen. Je bent dan de uitdager. Daar moeten wij op inzetten."

De visie is ook om het maximum uit iedere renner te halen. Daar bedoel ik niet mee dat ze allemaal een Sven Nys moeten worden, maar wel het beste uit zichzelf halen. Dat ze gelukkig zijn met het niveau dat ze halen, van de minste renner in de ploeg tot de beste. Dat we een ongelooflijk fijne werksfeer creëren. Ik wil ze die filosofie meegeven: wees fair en correct. En daarnaast wil je af en toe ook scoren, af en toe de beste zijn. Dat is dan wel de uitdaging. Maar ik relatieveer wel de situatie, het blijft wel sport en het is niet mijn hele leven. Ik heb daarnaast nog wel iets anders, waar ik lezingen geef aan bedrijven, waar ik mensen aan het sporten wil krijgen. De wielploeg is onderdeel van mijn bedrijf."

waar ik op dat moment nog weinig kennis van had. Dat opgeteld maakt dat het een stap is die vrij vlot verlopen is."

Je spreekt over sterke personen met ervaring. Wie waren buiten Bob Verbeeck je mentoren bij de overgang naar je tweede carrière?

"Vooral Paul Van Den Bosch. Dat is de persoon die ik alle dagen hoor, tot op de dag van vandaag. Iemand die zelf heel veel leidinggevende functies heeft gehad. Hij heeft lesgegeven in een school, als manager een triathlonploeg geleid en Energy Lab opgestart. Daar is de band naar Bob Verbeeck ook altijd gelegd, hij kent het huis. En hij heeft dankzij mij het veldrijden beter leren kennen. Hij is een man op leeftijd die achteroverleunend, nuchter, me af en toe een andere invalshoek kan doen krijgen. Dat helpt enorm, voor mij is Paul op dat moment echt van goudwaarde."

Je sprak van fouten. Welke beginnersfouten waren er?

"Fouten valt wel mee. Maar nee durven zeggen en mensen te-leurstellen is voor mij het moeilijkste geweest in mijn huidige positie. Er was een ploeg van 22 renners, we zijn momenteel met 14. Dus moet je mensen te-leurstellen, ook bij het personeel. Het is een kleine wereld, ik heb me voorgenoemen dat op een correcte manier te doen, niet met slaande deuren, zodat je met die mensen op de cross nog altijd een babbel kunt doen. Er zijn al te-leurstellingen geweest, ook tranen gevloeid – wat natuurlijk moet kunnen – maar ik denk wel dat ik met iedereen nog aan tafel kan zitten en een pint kan drinken. Daar

Sven Nys, hier met onder meer kopman Lars van der Haar: "Ik fiets nog mee met mijn renners. Als we op stage zijn, ben ik er altijd bij. Ik weet wat er gaande is."

"IK WIL NIET INZETTEN OP ÉÉN DING. IK BEN IN ALLE OPZICHTEN MET SPORT BEZIG, EN VANUIT VERSCHILLENDE HOEKEN"

Social media

Naast het sportieve, kan je ook qua pr een doorstart maken.

"Ik ben begonnen als renner in een situatie waar je afhankelijk was van wat de pers over je schreef. Als je een goede band had met de journalisten, mocht je hopen dat ze je positief in het daglicht stelden. We zijn geëvolueerd naar een situatie waarin een renner zelf het nieuws kan maken, zelf zijn eigen karakter kan profileren. Daarnaast moet je wel blijven koesteren dat journalisten belangrijk zijn, dat een goede band belangrijk is. Ik speel daar heel veel op in.

De situatie evolueert steeds meer richting de sociale media, en onze sponsors vragen ook om daar meer op in te zetten. We zorgen dat we daarover informatie geven aan onze partners. Hoeveel volgers hebben onze renners? Enzovoort. Ik vraag ook aan onze partners een programma van wat belangrijk voor hen is: wat we uitsuren, wanneer het de juiste timing is en met welke renner. Dat werkt. Mijn renners zijn niet allemaal even enthousiast over social media, maar ik probeer ze wel duidelijk te maken dat als je goed in de markt ligt bij je sponsors, dat ervoor kan zorgen dat ze een bepaald beeld van je hebben dat, wanneer de prestaties eens wat minder zijn, het verschil kan maken tussen verlengd worden of niet. Of om populair te worden bij het publiek. Je hoeft niet altijd de beste te zijn om goed in de markt te liggen. Dat facet heb ik geleerd en ik heb er veel ervaring in opgebouwd door het zelf te doen. Dat geef ik door."

Verplicht je hen er ook toe?

"Nee, dat niet. Ik denk dat als je dat echt gaat verplichten, dat ze dan dwars zouden gaan liggen. Maar ik merk wel dat als je een goede band opbouwt met je renners, ze graag bereid zijn er iets voor terug te doen."

Bij andere ploegen zijn bepaalde renners het gezicht, het uithangbord. Bij Telenet-Fidea ben jij dat. Wringt dat nooit?

"Zeker in het begin was dat zo, maar dat is wel stilaan aan het evolueren. Ik denk dat we de positieve kanten van mijn verhaal moeten meenemen, omdat het soms gemakkelijker is om iets gedaan te krijgen, bijvoorbeeld deelname aan bepaalde wedstrijden."

Financiële balans

Het vergemakkelijkt ongetwijfeld ook de sponsorwerving?

"Dat ook. Ik zie het dus zeker niet als negatief, en heb ook niet de indruk dat de renners dat als negatief zien. Ze voelen dat het ook wel een meerwaarde kan zijn, in dat opzicht is er geen enkel probleem."

Ook sponsorwerving is een belangrijk aspect van de functie van sportmanager. In welke mate doe je dat zelf?

"Voor een stuk zit dat bij Golazo. Maar vanaf het moment dat de sponsor er is, ben ik degene die samen met een medewerker het contact onderhoudt. Karen (Ramakers, nvd) is ongelooflijk sterk in alles wat administratief, boekhouding en zo is. Ik ben misschien het uithangbord en de leidinggevende van de ploeg, maar zij heeft een even belangrijke of zelfs belangrijker functie dan ik. Zij kent alle cijfers tot in de details, en we werken enorm goed samen. En als we in een situatie zitten waarin we raad nodig hebben, kunnen we bij Bob (Verbeecq, nvd) terecht. Ik probeer ook elk jaar eens bij de sponsors langs te gaan, om samen te bekijken wat we kunnen aanpassen en verbeteren."

"HOE JE HET OOK DRAAIT OF KEERT, BINNEN VIJF JAAR ZITTEN MANNEN EN VROUWEN OP HETZELFDE NIVEAU. DAN SPREKEN WE MET VEEL MEER WAPENS NAAR DE OLYMPISCHE FEDERATIES TOE"

Van sponsorwerving is het een kleine stap naar het financiële aspect van sportmanagement: had je op het moment waarop je manager werd van Telenet Fidea Lions, ooit al een balans van dichtbij gezien?

"Ik had al wel eens een balans van dichtbij gezien, ja, maar niet in detail. Ik weet natuurlijk wel hoe alles een beetje draait en keert. Maar daarvoor heb ik met Karen iemand naast mij die dat door en door kent. Je moet weten wat je kunt, en ik koester datgene waar zij heel sterk in is. Dat maakt ons een sterk duo. Ik heb wel voor mezelf een plan opgemaakt, en daarin staat het sportieve nooit los van het boekhoudkundige. We waren een ploeg met heel veel kwantiteit, met veel renners. Ik heb ervoor gezorgd dat we kleiner zijn geworden, dat we meer inzetten op kwaliteit en dat we met de middelen die vrijkwamen een aantal renners zekerheid konden bieden. Dat heeft goed uitgepakt."

De scouting, doe je die zelf?

"Dat hebben we ook veranderd. Vroeger hadden we een jeugdwerking binnen onze eigen vbva, waar we met junioren werkten. Daar zijn we van afgestapt, want het pakte een hele hap uit het budget. Nu hebben we onze drie partners – Telenet, Fidea en AA Drink – gekoppeld aan een jeugdwerking die ik kende hier in de streek. Ze hebben zestig jonge renners tussen acht en zeventien jaar, onder wie mijn zoon Thibau. Via de drie partners hebben ze budget, en heten ze nu het AA Drink jongerenteam. We willen dat de kinderen daar graag fietsen, dat ze zien dat we kwaliteit bieden en dat er op termijn af en toe iemand kan doorstromen."

Je bent ook ambassadeur voor het fietsmerk Trek. Volg je binnen de ploeg ook de fietsen op?

"Nee, dat is voor een van mijn sportdirecteurs, Kris Wouters. Hij weet perfect wat er nodig is en volgt alle bestellingen op. Het financiële plaatje daarvan komt dan weer bij ons terecht, en we bekijken dan of dat in balans is."

Belangenvermenging

Je andere sportdirecteur, Sven Vanthourenhout, verliet op 1 augustus de ploeg. Jullie hebben jullie hele carrière samen gereden, samen de kamer gedeeld en er nooit een geheim van gemaakt dat jullie beste vrienden zijn. Hij wordt nu bondscoach. Zal dat geen vragen oproepen?

"Ik heb er nog niet één vraag over gehad."

Dat zal ongetwijfeld nog komen, ten tijde van selecties voor bijvoorbeeld Europese en wereldkampioenschappen.

"MENSEN DENKEN: ZO IS HET GEMAKKELIJK, WANT GOLAZO REGELT DAT ALLEMAAL"

Cyclocross is traditioneel een sport met veel animositeit en controversie. Als actieve renner ben je daar redelijk buiten kunnen blijven. Er waren uiteraard de hetze rond de wereldtitel van je Rabobankploegmaat Richard Groenendaal achter wie je niet aan gereden bent, de woede na de gemiste wereldbekertitel doordat je Belgische ploegmaats je klopten in de sprint en die keer dat je ooit 'over de draad' verhaal ging halen bij een toeschouwer. Maar al bij al is dat voor een carrière van twintig jaar en naar cyclocrossnormen erg netjes. Als manager gaat er ongetwijfeld meer controverse zijn.

Sven Nys: "Ik ben er me van bewust dat heel wat mensen niet rechtstreeks in mijn gezicht zeggen wat ze achterliggend denken: zo is het gemakkelijk een ploeg te leiden, want Golazo regelt dat allemaal. Achttien van de veertig wedstrijden vallen onder Golazo, zo geraak je overal binnen. Ik denk dat dat ook een vorm van jaloezie is. Ik denk dat ik altijd wel de kunst heb gehad om de juiste mensen rond mij te krijgen. Dat ik door mijn manier van koersen en mijn manier van mezelf uit te dragen de kans krijg van Golazo. Ik ben daar ook wel fier op, ik vind dat absoluut geen nadeel. Ik ben gelukkig met wat ik doe, ik voel me gelukkig in mijn functie. En ik ben er me van bewust dat wij onder een organisatie vallen die eigenlijk de beste van de wereld is in haar vak. Maar ik begrijp dat sommige mensen daar wat frustraties over hebben."

Op die uitzondering na, bleef en blij je altijd rustig en beheerst, ook in de media. Ooit mediatraining gehad?

"Nee. Je lost niets op met roepen en schelden. Je kunt beter af en toe eens je fouten gewoon toegeven."

"Dat is het moeilijke aan de hele situatie, en dat heb ik met hem goed besproken. Stel je voor dat er een dilemma is tussen twee renners, onder wie één van mij ..."

Dat is geen kwestie van 'stel je voor', dat zal ooit zo zijn.

"Dan is het heel simpel, en ik ga daar ook altijd heel open naar de pers over communiceren. Leg de resultaten naast elkaar, kan de renner een belangrijke rol spelen in de selectie? Dat is de keuze van de bondscoach, en ik ga me er altijd bij neerleggen. En als er op een bepaald moment voor mijn renner wordt gekozen en ik moet daar een uitleg voor geven, dan zal ik die ook geven."

Sven Nys, hier naast Ellen Van Loy, speerpunt bij het damesteam: "We krijgen nu integraal een uur vrouwencross op tv, wat ervoor zorgt dat de budgetten van de vrouwen omhooggaan."

Het blijft een moeilijk gegeven.

"Dat klopt, maar ons werk staat los van onze vriendschap. Toen hij een tijd geleden hierover bij mij kwam, heb ik gezegd dat als hij de kans kreeg zich te verbeteren, ik de laatste zou zijn om hem tegen te houden. En als er dan vragen komen over selecties, dat mag, geen probleem."

Een andere moeilijke situatie op het gebied van mogelijke belangenvermenging is het feit dat je ploeg onder de koepel van Golazo valt, die tegelijkertijd ook de belangrijkste organisator is van de wedstrijden waar de ploeg aan deelneemt.

"Cyclocross is een kleine wereld, en er zullen altijd wel ergens verbindingen te leggen vallen. In elke ploeg zijn er situaties waarvan je zegt dat het een moeilijke spreidstand is. In bepaalde ploegen is de manager van de ploeg tegelijkertijd de manager van de renner. Is dat dan juist? Dat is ook een moeilijke situatie. Dat is bij ons niet het geval. Het is voor ons aangenaam dat we contact hebben met de organisatie van de crossen die onder Golazo vallen. Maar ik heb nog nooit gemerkt dat er een renner meer betaald wordt om aan de start te komen. Ik heb daar ook nog nooit klachten over gehad. Vooral de prestaties bepalen de marktwaarde van de renners. Inte-

gendeel zelfs: ik heb soms weleens het gevoel dat de renners denken: hé, waarom kan ik daar niet starten, dat is toch een wedstrijd van Golazo? Wel, omdat ze er correct mee omgaan."

Olympisch statuut

Telenet Fidea Lions maakt deel uit van, meer nog: is afhankelijk van een groter geheel genaamd cyclocross, waar je minder vat op hebt. Hoe evolueert de cross? Bijvoorbeeld de sluimerende discussie rond een mogelijk olympisch statuut?

"Daar wordt over gesproken in de UCI-veldditcommissie, waar ik zelf ook in zit. Ik vind dat je die ambitie moet blijven hebben. Van zodra dat een feit zou zijn, dan is voor het veldrijden *the sky the limit*. Ik heb het meegemaakt met BMX, dat heb ik zelf gedaan tot mijn vijftiende. Die sport was eigenlijk dood in België en toen werd het een olympische sport en begon ze te boomen! Er kwam geld, terwijl we nu moeten roeien met de middelen die we hebben. Hetzelfde probleem voor het veldlopen uiteraard."

Maar leeft die discussie nog?

"Die leeft altijd! Er wordt constant voor gelobbyd achter de schermen. Dan zouden we van een andere sport spreken.

Zwitserland zou dan terug op de proppen komen, Tsjechië, Frankrijk. Nu zijn alle budgetten naar het mountainbiken gegaan op het moment dat dat olympisch werd."

Niet alleen al het geld, ook de beste veldrijder ging naar het mountainbiken.

"Ik heb het ook geprobeerd, juist omdat het olympisch was. Ik heb mijn sport niet links laten liggen, maar ik heb geprobeerd om – uiteraard – een olympisch atleet te worden, om mijn wereld te verruimen, om andere mensen te leren kennen, om mijn lichaam op een andere manier te prikkelen waardoor ik mijn carrière heb kunnen rekken. Twintig jaar lang iedere week in die wei liggen ploeteren, op den duur zou je het mentaal moeilijk kunnen krijgen. Maar door naar een olympische discipline over te stappen, nadat ik alles had gewonnen wat ik wilde winnen, ben ik ook een betere crosser geworden."

Mountainbiken is mondialer omdat het olympisch is, en olympisch omdat het mondialer is.

"Dat is een verhaal waardoor we nu veel meer moeten gaan inzetten op nieuwe wielervelden. De oude generatie zegt dat we terug naar Zwitserland moeten, maar daar ligt het niet meer voor het rapen! Kijk naar de VS, waar een fietsmerk als Trek wel investeert, met bijvoorbeeld een livestream op zijn website, waardoor het veldrijden daar meer en meer zichtbaar wordt. Als het publiek niet naar de cross gaat, moet de cross naar het publiek gaan. Amerika is het beste voorbeeld, in het midden van de woestijn. Vroeger in Berlijn en München. Ik ben daar zeker voorstander van."

Vrouwencross

Een andere evolutie die zich al wat verder heeft doorgezet: het enorme succes van de vrouwencross.

"ER ZIJN AL TELEURSTELLINGEN GEWEEST, OOK TRANEN GEVLOEID, MAAR IK DENK WEL DAT IK MET IEDEREEN NOG AAN TAFEL KAN ZITTEN EN EEN PINT KAN DRINKEN"

"Dat is onrechtstreeks het gevolg van het feit dat we een olympische sport willen worden. Als we een olympische sport willen worden, dan moeten mannen en vrouwen gelijk zijn. Dat hadden we niet, we stonden nergens. Dus we zetten met onze sport hard in op de vrouwen. Er is vanuit de UCI heel veel geld gestopt in het vrouwenwielrennen, we hebben een aantal verplichtingen opgelegd, bijvoorbeeld dat een wedstrijd van eerste categorie een vrouwencross moet hebben. Dat is een evolutie die we doorgemaakt hebben: van bijna geen budget naar wedstrijden van eerste categorie met gelijk prijzengeld voor mannen en vrouwen. En dat op zes, zeven jaar tijd! Dat zie je in geen enkele andere sport."

Het gaat hier natuurlijk enkel over het prijzengeld, niet de salarissen ...

"Maar dat zal volgen! Waarom? Omdat de televisie er ook op is gesprongen. We krijgen nu integraal een uur vrouwencross op tv, wat ervoor zorgt dat de budgetten van de vrouwen omhooggaan. Ik voel dat zelf ook, wanneer ik met vrouwen rond de tafel ga zitten. Ze gaan meer verdienen. Hoe je het ook draait of keert, binnen vijf jaar zitten mannen en vrouwen op hetzelfde niveau. Dan spreken we met veel meer wapens naar de olympische federaties toe."

Zet je daar actief mee je schouders onder, zowel in de commissie als met je ploeg?

"Zeker! We gaan blijven inzetten op onze vrouwen, dat is ook een vraag van onze sponsors, nu het damesveldrijden live op televisie komt. Bij Telenet hebben ze daar ook op ingezet. We

"DE WIELERPLOEG IS ONDERDEEL VAN MIJN BEDRIJF"

willen daar ook absoluut mee verder. Het mag natuurlijk niet ten koste gaan van de mannen, je hebt extra budget voor de vrouwen nodig. We zijn daar allemaal wel voortrekker geweest om dat op een ander niveau te krijgen. Als je ziet waar we nu staan ... Sinds ik begon met crossen en nu, dat is een enorme evolutie. En als ik dan zie hoe het met ons mountainbiken gesteld is in België, terwijl dat wel een olympische sport is ... Dan schreeuw ik vanbinnen."

Knop omgedraaid

Bij je passage langs 'Vive le Vélo' afgelopen zomer zei je: "De variatie van al die dingen die met sport te maken hebben, is een leuke uitdaging." Een uitdaging die bestaat uit onder andere: manager van een professionele cyclocrossploeg, je eigen cross in Baal, het Sven Nys Cycling Center op de Balenberg, commissielid bij de UCI, lezingen geven voor bedrijven, ambassadeur van Trek, wielercomentator bij de openbare omroep en ongetwijfeld ooit manager van Thibau ... Voel je je nooit die circusartiest die tegelijkertijd al die bordjes draaiende probeert te houden?

"Ja, maar dat vind ik fantastisch! Ik wil niet inzetten op één ding. Ik ben in alle opzichten met sport bezig, en vanuit verschillende hoeken. Ik vind het enorm fascinerend om te proberen die werelden in elkaar te laten vloeien. Het ene brengt het andere mee. Hier op de Balenberg bijvoorbeeld ontdek ik bij de kinderkampen misschien talentjes die op termijn hun passie in de cyclocross zullen vinden. Ik heb het gevoel dat ik net ben afgestudeerd aan de universiteit van het veldrijden. Een klein universiteitje, maar het heeft me ongelooflijk veel kansen geboden, ik heb er ongelooflijk veel geleerd, en ik wil dat nu omzetten. En ik heb het geluk dat ik daarin met fijne mensen kan werken."

Als sportman was je de 'Kannibaal van Baal'. In welke mate is die tomeloze ambitie er als sportmanager?

"Ik heb die knop vanaf dag één omgedraaid. Ik hoef niet meer alle weken de beste te zijn en de wedstrijd te winnen. Mijn ambitie is om een ploeg te gestuurd door oligarchen, later mecenassen en nu ook door prinsen uit enkele Golfstaten. Los van het gegeven dat men in het wielrennen nog nooit gehoord heeft van Financial Fair Play – alleen de wet van de jungle telt in en rond de koers – blijft het onduidelijk wat nu de countrymarketingmotieven zijn achter de groeiende wielerteamsponsorings van Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten."

WIM LAGAE

Marktverstoring

Marketingmanagement bestaat in essentie uit het creëren van waarde. Consumenten zijn bereid om marktconform te betalen voor een goed, dienst of belevenis afhankelijk van de inschatting van de verkregen waarde. De vraag die sporteconomen deze zomer wakker hield, was of de megatransfersom van 222 miljoen euro die PSG aan Barcelona betaalde, correct de marktsignalen verrekenst dan wel marktverstoring zou zijn.

Wie overtuigd is van het marktconforme karakter van de duizelingwekkende transfersom en weesalarissen, beklemtoont veel te kort door de bocht het gigantische terugverdieneffect van Neymar voor de Parijse club. Helaas wordt hier schromelijk onderschat dat niet PSG, maar wel Nike de grote winnaar is van de meerverkoop van Neymargerelateerde merchandising, die trouwens veel minder op de omzet weegt dan u denkt. Ook de toename van de wedstrijdgerelateerde inkomsten is kleiner dan men denkt, want het Parc des Princes hinkt al jaren dicht tegen een volledige bezettingsgraad aan. Daarenboven worden de hooggewaardeerde Franse en

buitenlandse mediarechten klassiek over een periode van drie jaar onderhandeld. En indien door de inbreng van Neymar PSG heel ver kan doortoten in de Champions League of de Champions League zelfs weet te winnen, dan zal de UEFA enkele miljoenen euro's, maar ook niet meer, op de Qatarese rekening storten.

Wanneer economische parameters de transfersom slechts deels kunnen verklaren, moeten we de sportieve of zelfs geopolitieke factoren bekijken. Sowiezo draait de voetbal-economie sinds jaar en dag op het koste wat het kost pakken van bekens en titels. De accountants in deze atypische economische sector zullen de donkerrode cijfers later wel tegen het licht houden. En hoe kan het voetbal toch de aandacht afwenden van de geopolitieke paria Qatar, want midden juni nog uitgespuwd door andere Golfstaten? Zou Qatar van Emmanuel Macron, na zijn hopelijk rationeel overwogen felicitatietweet aan PSG, nu ook geen actievare bemiddelingsrol in de Golfoegio verwachten? Welkom in de complexe georeopolitiek!

Zeker is dat de Neymarsaga de architecten van de UEFA Financial Fair Play met een wrang gevoel moet opzadelen. Dan waren ze er in mei 2014 net met veel moeite – de Europese sportsector reguleren blijft een 'too little, too late'-verhaal – in geslaagd om PSG terug te fluiten met een boete en curatele begeleiding voor een opgeblazen sponsorinbreng van het Qatarese ministerie van Toerisme.

Het Europese topvoetbal heeft trouwens niet het monopolie op marktverstoring. Zo werd de niet-marktconforme budget-tengroei in het wielrennen eerst gestuurd door oligarchen, later mecenassen en nu ook door prinsen uit enkele Golfstaten. Los van het gegeven dat men in het wielrennen nog nooit gehoord heeft van Financial Fair Play – alleen de wet van de jungle telt in en rond de koers – blijft het onduidelijk wat nu de countrymarketingmotieven zijn achter de groeiende wielerteamsponsorings van Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten.

Om het nog ingewikkelder te maken, is de Italiaanse mediagroep RCS, organisator van de Giro d'Italia, bezweken voor de citymarketing- en politieke miljoenen van Jeruzalem en Israël met de start van de Giro in mei 2018. Los van de complexe logistiek van een *Grande Partenza* buiten Europa, roept de Giro een kluwen van veiligheids- en geopolitieke besognes over zich af. En is het niet hemeltemgend dat de teams, vertegenwoordigers van de acteurs in een te zware en gevaarlijke sport, opnieuw geen graantje van de marketing- en mediarechten kunnen meepikken? Erger nog, opnieuw konden ze niet afdwingen dat eerst zij en bloc geconsulteerd moeten worden om hun pontificale zegen voor deze impactvolle beslissing te geven. ■

Prof. dr. Wim Lagae is sportmarketeer aan de KU Leuven (FEB Campus Antwerpen en FaBer) en gastprofessor UGent.